

Avond 6 Gebruik mijn naam eerbiedig

Achtergrondinformatie

Bedoeling van deze les is om de jongeren te laten begrijpen wat Gods naam is, en dat te laten bepalen hoe ze met zijn naam omgaan. Gods naam, dat is zijn faam, dat is wie Hij bewezen heeft te zijn.

De betekenis van het 3^e gebod

- In het derde gebod vertelt dat God dat we zijn naam hoog moeten houden:

Misbruik de naam van de HEER, uw God, niet, want wie zijn naam misbruikt laat hij niet vrijuit gaan.

Het gaat er bij het derde gebod allereerst om dat we beseffen wie God is. Hij is almachtig en heilig. Oneindig groot. Wij zijn nietig en zondig. In ons spreken over God moeten we door laten klinken dat we beseffen wie Hij is.

- Voor een goed begrip van het 3^e gebod moet je iets weten van de cultuur van het oude oosten. De naam van iemand was toen veel sterker aan de persoon gekoppeld dan vandaag. Iemands naam vertelde wie die persoon was. Deed je iets 'in iemands naam' dan handelde je met het gezag van die persoon. De namen van goden en krachten werden dan ook gebruikt om invloed mee uit te oefenen: als je iemand zegende in Gods naam, dan bracht dat voorspoed; vervloekte je iemand met een krachtige naam, dan bracht dat z'n ondergang. (iets dergelijks zie je b.v. in Handelingen 19:13: joodse geestenbezweerders, die de naam van Jezus gebruiken). Met dit gebod maakt God duidelijk dat zijn Naam zo niet misbruikt mag worden. Het gebod lijkt dus wel wat op het tweede gebod, want ook met Gods naam kun je Hem proberen te manipuleren.

de naam Jahwe

In de bijbel worden verschillende namen voor God gebruikt: God (El of Elohim), Here (Adonai), Almachtige (El shaddai) en ook HERE (=Jahwe). Dé naam van God waarmee Hij het meeste over zichzelf vertelt is **Jahwe**. Dat betekent: Ik ben die Ik ben. Om die naam te begrijpen moet je een paar dingen weten:

- in het hebreuws betekent 'zijn', niet maar dat je bestaat, maar dat je handelend aanwezig bent.

Je mag dus vertalen: Ik ben er voor je.

- het werkwoord zoals het hier gebruikt wordt kan zowel de verleden-, de tegenwoordige- als de toekomstige

tijd aangeven. Vandaar dat een variatie op de naam 'Ik ben' is: Hij die is, die was en die komen zal. - als je in het hebreuws iets wilt benadrukken, dan herhaal je het: 'ik ben, die ik ben' betekent dus 'Ik ben!!' De naam Jahwe betekent dus: Ik ben betrouwbaar, op Mij kun je altijd aan. Ik verander nooit, niemand is aan Mij gelijk. Dat klinkt allemaal mee in deze bijzondere naam.

De Naam

- God = El(ohim)

- HEER = Jahwe(h) (lett: Hij is)

- Heer = Adonai

- God de Ontzagwekkende= El Shadai

De joden lazen de naam Jahwe nooit hardop. In plaats daarvan lazen ze de naam Adonai. Onder de medeklinkers van Jahwe (JHWH) schreven ze daarom de klinkers van Adonai. Later lazen mensen die dat niet begrepen daarom JaHoWaH = Jehovah.

De naam Jahwe in Exodus

Je zou de structuur van het boek Exodus als volgt weer kunnen geven:

Slavernij → Verlossing → Gods tent bij de mensen

Dat is ook vandaag nog de structuur van het leven van God met zijn volk: Het begint met de slavernij van de zonde (“Wij en onze kinderen zijn in zonde ontvangen en geboren”), maar dan komt God met het evangelie van de verlossing ons leven binnen. Uiteindelijk loopt dat erop uit dat God bij zijn volk zal wonen (Openb.21:3).

Wat opvalt is dat God in het boek Exodus twee keer zijn naam openbaart: en wel op de volgende plaatsen:

Slavernij → Verlossing → Gods tent bij de mensen

I. Ex.3:14-15

II. Ex. 34:5-7

I. Ex.3:14-15

Het volk Israël in Egypte, schreeuwt het uit. Mozes is al weer 40 jaar ver van zijn volk, maar dan wordt hij bij het onderzoek van een vreemd woestijnbrandje ineens met de Heer geconfronteerd, en met opdracht om het volk uit Egypte te halen. Hij weet niet hoe hij zich eruit moet draaien. Zijn eerste vraag is “Wie ben ik?” (vrs 11). Maar God zegt: “Ik ben bij je!”. Maar dan zegt Mozes: Als de Israëlieten vragen wat uw naam is, wat moet ik dan zeggen?. Met andere woorden: Wie bent U eigenlijk? Wat hebt U eigenlijk tot nu toe voor ons gedaan. Dan maakt God zijn naam bekend: ‘Ik ben’ oftewel: Ik zal er voor jullie zijn. En omdat nog eens te onderstrepen wordt dat nog eens herhaald: ‘Ik ben, die Ik ben’ of ‘Ik ben, die er zijn zal’. Met die naam was God tot op dat moment nog niet bekend (Ex 6:3). Deze naam is tegelijk een program van verlossing: Hij zal er zijn in de verlossing van zijn volk uit slavernij. Niet voor niks beginnen de 10 geboden zo: “Ik ben de HEER, uw God, die u uit Egypte, uit de slavernij, heeft bevrijd.”

II Ex 34:5-7

God maakt zijn naam waar en bevrijdt zijn volk. Hij sluit zijn verbond met hen, maar het eerste wat zij doen is God terugbrengen tot de draagbare vorm van een gouden kalf. En ze roepen uit: “Dit is je God, die je uit Egypte heeft geleid!” (Ex 32:8). Zo misbruiken ze Gods naam, en God wil hen in zijn brandende toorn verteren. Met veel moeite weet Mozes de HEER daarvan af te houden, maar Hij wil niet meer met zijn volk meetrokken. Uiteindelijk weet Mozes Hem er toch weer toe te bewegen om met zijn volk mee te gaan. (Ex 33:17). Dan komt Mozes met de vraag: “Laat mij toch uw majesteit zien.” Hij wil de Here als het ware in de ogen kijken om zeker te weten dat het weer goed is.

En hoe doet God dan zijn heerlijkheid zien? Hij gaat in zijn luister voorbij en roept zijn naam uit: ‘Ik schenk genade aan wie ik genade wil schenken, en ben barmhartig voor wie ik barmhartig wil zijn’. (Ex 33:19). ‘Ik ben’ wordt nu na de zonde met het gouden kalf ‘Ik ben genadig en ik ben barmhartig’, en ook hier onderstreept God dat door het te herhalen.

En alleen vanwege die naam is het mogelijk dat God toch onder zijn volk komt wonen.

de lijn naar de naam Jezus

Jezus (De griekse vorm van Jozua) betekent letterlijk ‘Jahwe redt’. Dat is de naam die God zelf aan zijn Zoon laat geven. Dus ook voor de grootste bevrijding, die uit de slavernij van de zonde, maakt God eerst zijn naam bekend. De engel zegt dan ook (Mt 1:21), ‘want hij zal zijn volk redden van hun zonden..

Waar gaat het derde gebod over

Bij het derde gebod denken we vooral aan vloeken, aan het vaak zonder nadenken gebruiken van Gods naam als stopwoord. Maar dan is het wel goed om te beseffen dat zulk vloeken een modern (postchristelijk) verschijnsel is. Als de bijbel het over vloeken heeft, dan gaat het over ‘vervloeken’. Dat is het gebruiken van Gods Naam om iemands leven negatief te raken. Zulk vloeken gebeurde alleen door mensen die de Here kenden, en die geloofden dat zijn naam kracht had.

Zondigen tegen het derde gebod is dus alle misbruik van Gods naam. Dat kan ook door heel vroom over God te praten terwijl je alleen maar op je eigen gelijk uit bent. Gods naam op een verkeerde manier gebruiken kan op heel veel verschillende manieren.

Een voorbeeld: Ezechiël 36

Ezechiël 36 [16] De HEER richtte zich tot mij: [17] ‘Mensenkind, toen de Israëlieten nog in hun land woonden, hebben ze dat door hun daden onrein gemaakt Dus stortte ik mijn toorn over hen uit, vanwege al het bloed dat ze op het land hadden uitgestort, en vanwege de afgoden waarmee ze het hadden verontreinigd. [19] Ik verdreef hen naar vreemde volken en ze raakten verstrooid in verre landen; ik strafte hen zoals ze verdienden. [20] Bij de volken waar ze kwamen werd mijn heilige naam ontwijd doordat men van hen zei: “Dit is nu het volk van de HEER, uit zijn land is het verbannen.” [21] Het deed mij verdriet dat mijn heilige naam zo door het volk van Israël ontwijd werd, bij alle volken waar het kwam.

[22] Zeg daarom tegen het volk van Israël: “Dit zegt God, de HEER: Ik zal ingrijpen, volk van Israël – niet omwille van jou, maar omwille van mijn heilige naam, die je hebt ontwijd bij de volken waar je gekomen bent! [23] Ik zal mijn grote naam, die door jullie bij die volken is ontwijd, weer aanzien verschaffen. Die volken zullen beseffen dat ik de HEER ben – spreekt God, de HEER. Ik zal ze laten zien dat ik heilig ben; [24] ik leid jullie weg bij die volken, ik breng jullie bijeen uit die landen en laat je naar je eigen land terugkeren.

-Hoe werd Gods naam beschadigd door Gods volk? -Wat kun je daarvan leren?

-Hoe kun je Gods naam op een verkeerde manier gebruiken:

@ in de kerkdienst @ op straat @ als je bidt

Lesopzet

a. leerdoelen

Hoofd

- Ze kennen het derde gebod.
- Ze kunnen vertellen dat namen in de tijd van de bijbel veel meer over de mensen zeiden dan dat ze tegenwoordig doen.
- Ze weten dat Gods naam staat voor wie Hij is en dat dit direct gevolgen heeft in hoe je Zijn Naam kunt gebruiken.
- Ze weten hoe je Gods naam eerbiedig en goed kunt gebruiken.
- Ze kunnen vertellen wat de naam Jahweh betekent en welke beloftes dit inhield voor het volk Israel.

Hart

- Ze ervaren dat Gods naam staat voor bevrijding en willen daarom Gods naam op een eerbiedige respectvolle manier gebruiken in hun taal en leven..

Handen

- Ze willen de eer van Gods naam hoog houden in hun gedrag en in hun taalgebruik.

b. lesopzet

Tijd	Theorie /werkvorm	Wie
19.00	Mentorkwartiertje:	
19.15	Terugkoppeling; huiswerk checken Eerst even een terugblik op de vorige lessen. We hebben het dit blok over de wet. De wet heeft de functie om je te beschermen. Verder wil God dat je van Hem houdt zoals Hij van jou houdt. Hij wil je graag beschermen tegen de zonde waarvan Hij je bevrijdt heeft. We hebben het eerste gebod besproken: God alleen dienen en geen andere goden. Dat betekent niets belangrijker vinden dan God. We hebben de vorige les het tweede gebod besproken. Dat is God dienen zoals Hij dat wil. Hem niet aanpassen aan wat jij goed of leuk vindt. Maar God zo laten zoals Hij zichzelf bekend heeft gemaakt. Je kunt God ook goed leren kennen door naar de Here Jezus te kijken. Deze les gaan we het derde gebod bespreken. Dat is :”Misbruik de naam van de HEER, uw God, niet” Neem even de tijd om samen de memorisatietekst op te zeggen.	
19.20	Namenmemory Je hebt als het goed is thuis gevraagd/ opgezocht wat je naam	

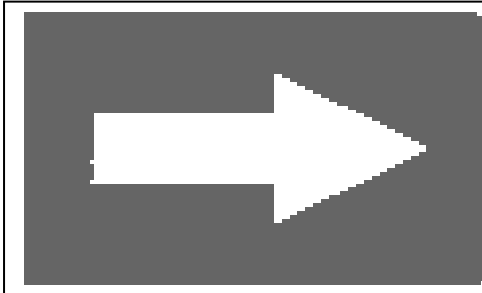

	betekent. Waar komt je naam vandaan. Ben je vernoemd? Geef alle catechisanten twee identieke kaartjes. Laat ze op de ene hun voornaam schrijven en op de andere de betekenis en evt. ook of ze vernoemd zijn. Laat ze ook in de hoek een nummer opschrijven. (catechisant 1 schrijft op allebei de bovenkanten een 1, catechisant 2 op allebei de bovenkanten een 2 enz). Hussel de kaarten door elkaar. Leg ze op de kop op tafel. Speel hierna memory. Wanneer de goede betekenis bij de goede naam naar boven is gehaald. (dat kan altijd gecontroleerd worden door de nummers erboven), legt degene van wie de set compleet is even uit hoe het zit met zijn naam.																																														
19.30	Bijbelstudie: namen in de bijbel We gaan in de bijbel naar nog meer namen kijken en of ze iets betekenen en zegt het iets over hen: Vul met zijn drieen de onderstaande tabel in. Voor sommige namen heb je een jongerenbijbel nodig. Zorg dus dat in elk groepje één jongerenbijbel aanwezig is. Tabel: <table><tr><th>Naam</th><th>bijbelgedeelte</th><th>betekenis</th><th>Wat zegt het van hem/haar?</th><th>letter</th></tr><tr><td>Seth</td><td>Gen 4:25</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Eva</td><td>Gen 3:20</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Abraham</td><td>Gen 17:5</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Sara</td><td>Gen 17:15</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Mozes</td><td>Ex 2:10</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Samuel</td><td>1 sam 1:20</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Jezus</td><td>Matt 1:21</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Petrus</td><td>Matt 16:18</td><td></td><td></td><td></td></tr></table> W: Vorstin J: Plaatsvervanger G: Van God gebeden A: Leven O; Hij zal zijn volk bevrijden E: Uit het water gehaald D: Rots H: Vader van vele volken Leg nu uit: nog veel meer dan bij ons, zeggen de namen van de mensen iets over de mensen zelf.	Naam	bijbelgedeelte	betekenis	Wat zegt het van hem/haar?	letter	Seth	Gen 4:25				Eva	Gen 3:20				Abraham	Gen 17:5				Sara	Gen 17:15				Mozes	Ex 2:10				Samuel	1 sam 1:20				Jezus	Matt 1:21				Petrus	Matt 16:18				
Naam	bijbelgedeelte	betekenis	Wat zegt het van hem/haar?	letter																																											
Seth	Gen 4:25																																														
Eva	Gen 3:20																																														
Abraham	Gen 17:5																																														
Sara	Gen 17:15																																														
Mozes	Ex 2:10																																														
Samuel	1 sam 1:20																																														
Jezus	Matt 1:21																																														
Petrus	Matt 16:18																																														

	Bij ons kan iedereen Piet of Jan heten maar in de bijbel zeiden namen vaak iets over de mensen. Dat hebben we net gezien. De namen pasten bij het leven van die mensen. Zo is het ook met de Here God. Zijn naam zegt ook iets over Hem over Wie Hij is en wat Hij doet.	
19.40	Bijbelstudie Exodus 3 We gaan deze les kijken naar Wie de Here God is. Hoe Hij genoemd wil worden en wat zijn namen betekenen. En wat dat weer voor ons betekent. We gaan in de bijbel het verhaal lezen van Mozes bij de brandende braamstuik. Daar stelt de Here God zich voor aan Mozes met Zijn naam Jahweh: Lees Exodus 3 : 1 – 15. het is een goed idee om dit weer met verschillende stemmen te doen: verteller, Mozes en de stem van de Here God. Stel voor het lezen de volgende vraag: Hoe maakt de Here God zich bekend aan Mozes? Laat ze de verzen opschrijven waarin de Here God iets over zichzelf vertelt. Besprek nu samen het volgende en leg uit: Vrs 6: Het is de God die er ook al was bij Abraham, Isaak en Jakob. Hij is de God die Abraham al beloofd heeft , dat Hij zijn volk uit Egypte zal halen. Vrs 14: Jahweh: Dat betekent: Ik ben die Ik ben. Ik ben betrouwbaar, op Mij kun je altijd aan. Ik verander nooit, niemand is aan Mij gelijk. Als ik iets beloof dan doe Ik dat. Ik ben erbij: reddend en bevrijdend. Dat klinkt allemaal mee in deze bijzondere naam. Dus voordat God de wet gaf, nog voordat Hij Israël daadwerkelijk verlost, zegt God al ik ga doen wat ik heb beloofd. Ik ga jullie redden. Zo is het ook met de naam van God: Hij is de bevrijder, redder. Denk ook maar weer aan de betekenis van de naam “Jezus”. (Letterlijk: De HEER redt) Daarom moet je niet zomaar Gods naam gebruiken en ook de naam van de Here Jezus niet.	
19.50	Invulling voor het dagelijks leven Maar daar stopt het niet bij. Je kunt Gods naam ook goed gebruiken. Ga er eerbiedig mee om. Denk er nu eens samen over na hoe jij dat	

	kunt doen: Verdeel de groep in groepjes van drie: Geef ze allemaal een half A4'tje met de volgende borden: Niet doen:! Wel doen! Probeer samen dingen bij allebei de borden te bedenken. Neem bij de nabespreking ook het volgende mee: Je heet ook Christen. Je hoort dus bij Christus. Wat betekent dat voor je gedrag? Je gedrag mag ook niet 'vloeken' bij je naam.	
20.00	Prestatie Probeer samen een poster te bedenken die bij dit gebod past. Misschien een leuke poster tegen vloeken ipv die met de papegaai. Bekijk ook samen eens hoe de posters van de vorige keren zijn. Lukt het al goed om ermee aan het werk te zijn?	

20.15	Huiswerk opgeven - evt opdracht voor prestatie - memorisatietekst uitdelen sluiting Idee voor de sluiting. Lees 1 voor 1 kaartjes voor met daarop de naam van God, en de betekenis: - HEER (de verbondsnaam; ik zal er voor je zijn) - Heer (eigenaar; de eigenaar, en de heer van je leven) - de Almachtige - de God van Abraham, Isak en Jacob (De God die zich aan de beloften houdt) - de Heer van de hemelse legers/ Here der heerscharen (de God die zijn engelen legers bestuurt) - heilige God (geen mens, maar god) - Jezus (Redder van de zonden) Besprek kort de betekenis, en hoe je God zou kunnen vragen om zijn naam waar te maken. Verdeel de kaartjes over hen die wel voor willen gaan in gebed. En laat ze in het gebed God aanspreken bij die naam en daar een kort gebed bij uitspreken.	
Huiswerk:	Huiswerk: - memorisatietekst leren - evt. iets voor de prestatie - Het bijbelleesrooster: -Exodus 16:21-30 -Exodus 31:12-17 -Nehemia 13:15-21 -Lukas 4:14-16 -Matteüs 12:1-8 -Matteüs 12:9-14 -Lukas 13:10-17	

c. benodigde materialen

- lege memory-kaartjes
- A-4tjes met borden
- memorisatiekaartje

d. suggesties

zingen: Ps 66:1; Ps 75:1; Ps 145: 1 en 5; Gz 145; Gz 165; LB 434; E&R 148

bijbelgedeelten Ex 3,1-15; Ex 33:18-34:7; Lev.24:10-23; Mt 1:20-23

belijdenis: HC znd 36 en 37

e. evaluatie

1	In hoeverre leerdoelen gehaald?				
		--	-	+	++
	1 - Ze kennen het derde gebod.				
	2 - Ze kunnen vertellen dat namen in de tijd van de bijbel veel meer over de mensen zeiden dan dat ze tegenwoordig doen.				
	3 - Ze weten dat Gods naam staat voor wie Hij is en dat dit direct gevolgen heeft in hoe je Zijn Naam kunt gebruiken.				
	4 - Ze weten hoe je Gods naam eerbiedig en goed kunt gebruiken.				
	5 - Ze kunnen vertellen wat de naam Jahweh betekent en welke beloftes dit inhield voor het volk Israel.				
	6 - Ze ervaren dat Gods naam staat voor bevrijding en willen daarom Gods naam op een eerbiedige respectvolle manier gebruiken in hun taal en leven..				
2	7. - Ze willen de eer van Gods naam hoog houden in hun gedrag en in hun taalgebruik.				
	Opmerkingen mentor/ catecheet				
3	Wat moet de volgende keer anders				

Gebruik mijn naam eerbiedig

blok D - nivo 1 - avond 6

Tijd	Wat gaan we doen
19.00	Mentorkwartiertje
19.15	Terugkoppeling en huiswerk
19.20	Namenmemory
19.30	Namen in de bijbel
19.40	Bijbelstudie Exodus 3:1-15
19.50	Invulling voor het dagelijks leven
20.00	Prestatie
20.10	Huiswerk en sluiting

Namen in de bijbel

Naam	Bijbelgedeelte	Betekenis	Wat zegt het van hem/haar?	Letter
Seth	Gen 4:25			
Eva	Gen 3:20			
Abraham	Gen 17:5			
Sara	Gen 17:15			
Mozes	Ex 2:10			
Samuel	1 Sam 1:20			
Jezus	Matt 1:21			
Petrus	Matt 16:18			

W: Vorstin

J: Plaatsvervanger

G: Van God gebeden

A: Leven

O: Hij zal zijn volk bevrijden

E: Uit het water gehaald

D: Rots

H: Vader van vele volken

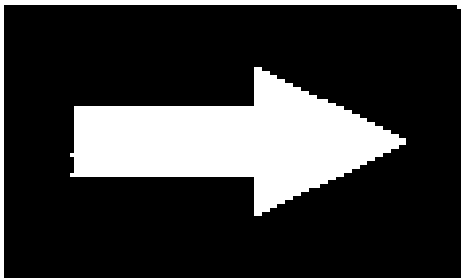

Bijbelstudie Exodus 3:1-15

Schrijf de verzen op waarin de Here God iets over zichzelf vertelt.

 ik ben:

Invulling voor het dagelijks leven

Aantekeningen:

Huiswerk

Uitgedeelde memorisatietekst

Eventueel taken voor prestatie

Bijbelleesrooster

Exodus 16:21-30

Exodus 31:12-17

Nehemia 13:15-21

Lukas 4:14-16

Matteüs 12:1-8

Matteüs 12:9-14

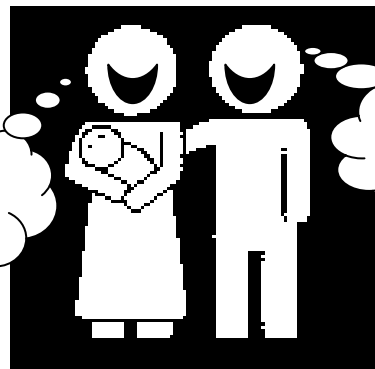
Lukas 13:10-17

..en we noemen
hem:

David

.....de
man naar
Gods

..de beroemde
Engelse
voetballer....

